59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet

vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (14) bekezdés *b)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva - a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *a)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel egyetértésben - a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya kiterjed

a)[1] a nitrátérzékeny területen - a külön jogszabály szerinti magánszemélyek háztartási igényeit nem meghaladó mértékben állattartást végzőket kivéve - valamennyi mezőgazdasági tevékenységet folytatóra, továbbá

b)[2] az adatszolgáltatás és nyilvántartás tekintetében nitrátérzékeny területen kívül a külön jogszabály szerinti magánszemélyek háztartási igényeit meghaladó mértékben állattartást végző természetes és jogi személyre, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre is.

Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *csúszócsöves (csőfüggönyös) eljárás:* olyan hígtrágya kijuttató géppel, illetve szóróegységgel folytatott művelet, melynek során a kiszórandó hígtrágyát a központi elosztón keresztül egymás mellett felsorakoztatott csöveken juttatják ki közvetlenül a talaj felszínére;
2. *hígtrágya:* a külön jogszabály szerint meghatározott folyékony halmazállapotú, hidraulikusan szállítható szervestrágya;
3. *intenzív legeltetéses állattartás:* olyan legeltetéses állattartás, melynek során a külön jogszabályban meghatározott állategységben (a továbbiakban: ÁE) kifejezett állatsűrűség az 1,8 ÁE/ha értéket meghaladja;
4. *istállótrágya:* az állati ürülék, a bélsár és a vizelet keveréke szilárd halmazállapotú nedvszívó alomanyaggal, vagy a nélkül, nem beleértve a hígtrágyát;
5. *szervestrágya:* az állatállomány által ürített trágya, illetve a trágya és az alom keveréke, feldolgozott formában is, idetartozik különösen a hígtrágya, az istállótrágya;
6. *talajvédelmi terv:* a külön jogszabály szerint talaj- és vízvédelmi követelmények meghatározásához készített szakanyag;

7.[3] *téli legeltetés:* minden év november 30. és február 15. között történő legeltetés.

Cselekvési Program

---

1 Megállapította: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 21. §. Hatályos: 2012. IX. 4-től.
2 Módosította: 22/2014. (III. 14.) VM rendelet 62. §.
3 Megállapította: 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 1. §. Hatályos: 2021. X. 7-től.

3. § A cselekvési program a Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat (a továbbiakban: HMGY) e rendeletben foglalt előírásainak betartása az 1. § *a)* pontban meghatározott mezőgazdasági tevékenységet folytatók számára.

Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat kötelező előírásai

4. § (1) Évente mezőgazdasági területre szervestrágyával kijuttatott nitrogén hatóanyag mennyisége nem haladhatja meg a 170 kg/ha értéket, beleértve a legeltetés során az állatok által elhullajtott trágyát, továbbá a szennyvizekkel, szennyvíziszapokkal, valamint szennyvíziszap komposzttal kijuttatott mennyiséget is. Legeltetésből, továbbá az állattartó telepről származó kijuttatásra kerülő nitrogén hatóanyag mennyiségének meghatározásakor az 1. számú mellékletben meghatározott értékekkel kell számolni.

(2)[1] Tilos trágyát kijuttatni

a) őszi kalászosok esetén november 30-tól január 31-ig,

b) egyéb esetben november 30-tól február 15-ig.

(3) Amennyiben az állatsűrűségből származóan a kijuttatott trágya nem haladja meg éves szinten a 120 kg/ha nitrogén hatóanyag mennyiséget, úgy a téli legeltetés megengedett.

(4)[2] Ültetvények esetében 15%-nál meredekebb lejtésű területeken csak a külön jogszabály szerinti talajvédelmi tervben meghatározott erózió elleni védelem biztosításával juttatható ki trágya.

(5)[3] Hígtrágya nem juttatható ki 6%-os terepesés felett, kivéve csúszócsöves (csőfüggönyös) eljárással vagy injektálással, amelyeknek alkalmazása 12%-ig megengedett.

(6)[4] A 12%-nál meredekebb lejtésű terület talajára kijuttatott műtrágyát a kijuttatást követő 4 órán belül a talajba kell dolgozni, kivéve a fejtrágyázás műveletét.

(7) 17%-nál meredekebb lejtésű területre trágya nem juttatható ki.

(8) Fagyott, vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajra trágya nem juttatható ki.

(9)[5] Az erózió megakadályozása érdekében 2%-nál meredekebb lejtésű területen olyan művelési módot kell alkalmazni, amely elősegíti a csapadékvizek talajba jutását.

5. § (1) A trágyázás során a tápanyagok közvetlenül vagy közvetve, beszivárgás vagy erózió útján sem juthatnak a felszíni vizekbe. Ennek érdekében nem juttatható ki:

a) műtrágya felszíni vizek partvonalának 2 méteres sávjában;

b) szervestrágya:

ba) tavak partvonalától mért 20 méteres sávban,

bb) egyéb felszíni vizektől mért 5 méteres sávban; a védőtávolság 3 m-re csökkenthető, ha a mezőgazdasági művelés alatt álló tábla 50 m-nél nem szélesebb és 1 ha-nál kisebb területű,

bc) forrástól, emberi fogyasztásra, illetve állatok itatására szolgáló kúttól mért 25 méteres körzetben.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott védőtávolságok nem vonatkoznak a legeltetett állatok által elhullatott trágyára, amennyiben az az itatóhely megközelítése miatt következik be,

(3) Ivóvízbázis, távlati ivóvízbázis védőterületén, továbbá vízjárta területeken és a nagyvízi mederben a trágyázás során az e rendeletben meghatározott előírásokat a külön jogszabályokban foglaltakkal összhangban kell alkalmazni.

---

1 Megállapította: 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 2. § (1). Hatályos: 2021. X. 7-től.
2 Megállapította: 55/2009. (IV. 29.) FVM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2009. V. 4-től.
3 Megállapította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 1. § (1). Hatályos: 2013. I. 11-től.
4 Megállapította: 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 2. § (2). Hatályos: 2021. X. 7-től.
5 Beiktatta: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 1. § (2). Hatályos: 2013. I. 11-től.

6. § (1) A mezőgazdasági területen a tápanyag-gazdálkodás tervezése során a kijuttatandó tápanyagok mennyiségének meghatározásakor figyelembe kell venni a talaj tápanyag-ellátottságát, a termesztett növénynek a termőhely adottságaihoz igazított termésszintjéhez tartozó tápanyagigényét.

(2) A kijuttatandó tápanyagok mennyiségének kiszámításánál az alkalmazott értékek nem haladhatják meg az *1-4. számú mellékleteiben* szereplő értékeket.

(3)[1] Hígtrágyázott területen, ahol a bejelentéshez készült talajvédelmi terv szerint a talajvíz a felszínhez képest 5 méteren belül van, a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 49. § (2) bekezdés *d)* pontja alapján történt bejelentést követő harmadik évben a talajvíz szintjét és minőségét - elsősorban nitráttartalmát - a bejelentőnek meg kell vizsgáltatni, és az eredményeket a talajvédelmi hatóság részére meg kell küldeni. A talajvédelmi hatóság a talajvíz minőségére vonatkozó adatokat a külön jogszabály szerint évente egy alkalommal megküldi a vízvédelmi hatóság részére.

(4)[2] A kijuttatott istállótrágyát a kijuttatást követő 4 órán belül, egyenletesen a talajba kell dolgozni.

(5) A trágyát a termesztett növénynek és a termőhely adottságainak megfelelő adagokban, egyenletesen, az alábbi szempontok figyelembevételével kell kijuttatni úgy, hogy az átfedések elkerülhetők legyenek. A talaj fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságaira gyakorolt kedvező hatás elérése érdekében:

a) olyan trágyaszóró gépeket kell alkalmazni, amelyek egyenletes keresztirányú szórásképet mutatnak,

b) a hígtrágya kijuttatását olyan gépekkel kell elvégezni, melyek közvetlenül a talajra vagy a talajba juttatják ki a hígtrágyát és egymenetben talajtakarást is végeznek,

c) a kijuttatás során biztosítani kell a fogásonkénti pontos csatlakozásokat annak érdekében, hogy a terület egészén egyenletes legyen a trágyaszórás,

d) a trágyakijuttatást csak rendszeresen karbantartott munkagépekkel lehet elvégezni, ezért a szakszerű ellenőrzésről évente legalább egyszer gondoskodni kell.

(6) Forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező műtrágya, engedélyköteles szerves trágya, ásványi trágya, illetve letermett termesztő közeg az e rendeletben és a külön jogszabályban előírtak szerint használható fel.

(7) A kijuttatandó műtrágya hatóanyag mennyiséget az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével, talajvizsgálatokra alapozottan kell meghatározni. A szükséges talajvizsgálatokhoz a külön jogszabályban foglaltak szerint kell talajmintát venni.

(8) Intenzív legeltetéses állattartás esetén szakaszos vagy pásztoroló legeltetést kell alkalmazni kivéve, ha az állattartó telepen az állománysűrűség meghatározásánál a figyelembe veendő állatok száma nem több mint 15 ÁE.

(9) Adott területen betakarítás után a megfelelő talajfedettséget biztosító növény alá csak abban az esetben juttatható ki könnyen oldódó nitrogéntrágya, így különösen hígtrágya, trágyalé, ammónium- és nitráttartalmú műtrágya, ha a trágyázás és vetés közötti időszak a 15 napot nem haladja meg. A kijuttatott hatóanyag nem haladhatja meg a csírázáshoz és az őszi-téli növekedéshez szükséges mennyiséget. Ezen kívül betakarítás után nitrogéntrágyát a szármaradványok lebomlásának elősegítéséhez lehet alkalmazni, legfeljebb a 3. számú melléklet *C)* pontjában meghatározott mennyiség figyelembevételével.

(10)[3] Tilos könnyen oldódó nitrogéntrágyát kijuttatni a betakarítás után, ha ősszel nem kerül sor újabb kultúra vetésére.

---

1 Megállapította: 42/2017. (VIII. 17.) FM rendelet 111. §. Módosította: 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 5. § a).
2 Módosította: 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 5. § b).
3 Beiktatta: 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 3. §. Hatályos: 2021. X. 7-től.

7. §[1] Az öntözött terület talaját, valamint - amennyiben a talajvízszint 5 méteren belül elérhető - a talajvíz szintjét és minőségét 5 évente az öntözéshez a külön jogszabály szerinti vízjogi engedéllyel rendelkezőnek ellenőriztetni kell a külön jogszabályban meghatározott követelmények szerint. A talajvédelmi terv részeként a talajvédelmi hatóság részére beérkező, a talajvíz minőségére vonatkozó adatokat, vízvizsgálati eredményeket évente megküldi a vízvédelmi hatóság részére.

8. § (1)[2] Állattartó telepen képződött trágyát a (2)-(11) bekezdések szerint kialakított trágyatárolóban kell gyűjteni a külön jogszabályban meghatározott időpontot követően. A (2)-(11) bekezdésekben foglalt előírásoktól eltérni abban az esetben lehet, ha az állattartó a tartási hely szerint illetékes vízvédelmi hatóságnak bejelenti és igazolja, és ezt e rendelet szerinti adatszolgáltatása során jelenti, hogy a trágya közvetlen termőföldön történő felhasználását továbbiakban nitrátérzékeny területen nem folytatja, azaz a keletkező trágya meghatározott időközönként felhasználásra vagy feldolgozásra kerül, így különösen komposzt, fermentálási vagy biogázüzem alapanyagként. Ez esetben olyan méretű, vízzáróan szigetelt trágyatárolót kell kiépíteni, amely biztosítja az elszállításig a trágya biztonságos tárolását.

(2)[3] Trágyatároló műtárgyak méretezésekor figyelembe kell venni azt a többlettárolási igényt, ami a kijuttatásra használt területen fennálló, előre nem látható, szélsőséges vízjárási viszonyokból - különösen belvíz, valamint fakadó és szivárgó vizekből származó elöntés - adódhat. A trágyatárolók méretének, illetve minőségének meghatározásakor, az állattartónak legalább az 5. számú melléklet 1. és 2. pontjaiban szereplő értékeket és előírásokat kell figyelembe vennie.

(3) Hígtrágya, trágyalé kizárólag műszaki védelemmel ellátott tartályban vagy medencében tárolható. A tárolótartály, medence anyagát úgy kell megválasztani, hogy az a korrózionak ellenálljon, élettartama legalább 20 év legyen.

(4)[4] A (3) bekezdésben meghatározott követelményeket csak e célnak megfelelő építési termékekkel lehet megvalósítani, melyek alkalmasságát az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának szabályairól szóló külön jogszabályban foglaltak szerint kell megállapítani. A szivárgásmentességet és korrózióállóságot a trágyával érintkező felülettel, az ezt alkotó anyaggal kell biztosítania. A tervezés során figyelembe veendő előírásokat e rendelet *5. számú mellékletének* 5.2. pontja tartalmazza.

(5) A hígtrágyatároló kapacitását a külön jogszabályban meghatározott időpontig 6 havi hígtrágya befogadására kell alkalmassá tenni.

(6) Istállótrágyát szivárgásmentes, szigetelt alapú, a trágyalé összegyűjtésére is alkalmas gyűjtőcsatornákkal és aknával ellátott trágyatárolóban kell tárolni. A trágyalé a hígtrágyával azonos módon használható fel, vagy az istállótrágyára visszaöntözhető.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott szivárgásmentesség biztosításához az 5. számú melléklet 2. pontjában foglaltakat kell figyelembe venni.

(8) Az istállótrágya-tároló kapacitásának elegendőnek kell lennie legalább 6 havi istállótrágya tárolására. A trágyatároló kapacitása az (1), illetve a (11) bekezdésben foglaltak szerint csökkenthető.

---

1 Módosította: 28/2014. (XI. 25.) FM rendelet 2. § (1) b).
2 Módosította: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 23. § a), 28/2014. (XI. 25.) FM rendelet 2. § (1) c).
3 Módosította: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 23. § b).
4 Megállapította: 55/2009. (IV. 29.) FVM rendelet 2. § (1). Hatályos: 2009. V. 4-től.

(9)[1] Ha a mélyalmos tartás esetén, valamint az extenzív legeltetéses állattartás ideiglenes szálláshelyein képződött trágya, illetve a karámföld az e rendeletben meghatározott szabályok szerint közvetlenül termőföldre kerül, akkor trágyatároló építése nem szükséges abban az esetben, ha a trágya felhalmozódása az istállóban vagy az ideiglenes szálláshelyen legalább 6 hónapig biztosított. Az alkalmazott technológiának biztosítania kell, hogy ne történjen kijuttatás az e rendelet előírásai szerint tiltott vagy trágyázásra nem alkalmas időszakban.

(10) A silótereket szigetelt aljzattal kell készíteni. Az érlelés során keletkező silólevet szivárgásmentes, szigetelt aknában kell gyűjteni. A silólé a trágyalével azonos módon használható fel.

(11) Legeltetéses állattartás esetén az istállótrágya-tároló kapacitását az istállózott időszak hossza alapján kell megállapítani.

(12) Műtrágya, illetve egyéb termésnövelő anyag a külön jogszabályban foglaltak szerint tárolható.

(13) Vízbázisvédelmi területen trágyatároló nem létesíthető.

9. § (1) Elszivárgás elleni védelem nélküli ideiglenes trágyakazal nem létesíthető és nem tartható fenn:

a) vízjárta, pangóvizes területen, valamint alagcsövezett táblán,

b)[2] november 30. és február 15. között mezőgazdasági művelés alatt álló táblán, valamint fagyott, vízzel telített, összefüggő hótakaróval borított talajon.

(2)[3] Az (1) bekezdésben foglaltak figyelembevételével ideiglenes trágyakazal mezőgazdasági táblán csak abban az esetben létesíthető, ha:

a) felszíni víz nincs 100 m távolságon belül,

b) a talajvíz legmagasabb szintje a külön jogszabály szerinti mezőgazdasági parcella azonosító rendszer (a továbbiakban: MePAR) szerint 1,5 méter alatt van, illetve

c) a talajvíz legmagasabb szintje a MePAR szerinti egységben 1,5 méter felett van ugyan, de a tárolt trágyakazal közvetlen környezetében a talajvíz szintje 1,5 méter alatt van.

(3) Az adott évben felhasználandó mennyiségnél több istállótrágya ideiglenes trágyakazalban a mezőgazdasági művelés alatt álló táblán nem tárolható.

(4) Az ideiglenes trágyakazlat minden évben más helyszínen kell kialakítani.

(5) Ideiglenes trágyakazalban a trágya maximum 2 hónapig tárolható.

Adatszolgáltatás és nyilvántartási kötelezettségek

10. § (1)[4] Az 1. §-ban meghatározott tevékenységet folytatónak a naptári évre vonatkozóan az adatszolgáltatást megalapozó folyamatos nyilvántartást kell vezetnie a külön jogszabály szerinti Gazdálkodási Napló tápanyag-gazdálkodásra, trágyázásra, parcella művelési adatokra, valamint állattartásra vonatkozó lapjain, vagy ennek megfelelő adattartalommal.

(2)[5] Az 1. §-ban meghatározott tevékenységet folytató a (2a) bekezdés szerinti adattartalmú elektronikus adatlapon a naptári évet követő év március 31-ig adatot szolgáltat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnak (a továbbiakban: NÉBIH). Az adatlapot és a kitöltési útmutatóját a NÉBIH közzéteszi a honlapján.

(2a)[6] A (2) bekezdés szerinti adatlap az alábbi adatokat tartalmazza:

a) adatszolgáltatási időszak,

b) a mezőgazdasági tevékenységet folytató gazdálkodó természetes személy neve, címe, szervezet esetén megnevezése, székhelye,

c) az állattartó telep megnevezése, címe,

d) az állatállomány éves átlagos létszáma,

---

1 Megállapította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 1. § (3). Hatályos: 2013. I. 11-től.
2 Megállapította: 55/2009. (IV. 29.) FVM rendelet 3. § (1). Módosította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 2. § b), 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 5. § c).
3 Megállapította: 55/2009. (IV. 29.) FVM rendelet 3. § (2). Hatályos: 2009. V. 4-től.
4 Módosította: 93/2015. (XII. 23.) FM rendelet 4. §.
5 Megállapította: 48/2020. (X. 7.) AM rendelet 1. §. Hatályos: 2020. X. 22-től.
6 Beiktatta: 48/2020. (X. 7.) AM rendelet 1. §. Hatályos: 2020. X. 22-től.

e) az év folyamán keletkezett trágya mennyisége a tárgyévben, trágyafeldolgozás adatai,
f) a trágyatároló kapacitása és a tárgyév utolsó napján tárolt szerves trágya mennyisége,
g) a legeltetéssel hasznosított terület adatai:
ga) helyrajzi száma,
gb) település neve,
gc) terület mérete (ha),
gd) MePAR blokkazonosítója,
h) legelőn töltött napok száma a legelő állatok állatfaj kódja és a legeltetett állatok száma szerinti bontásban,
i) a trágyakijuttatás tárgyévi adatai:
ia) terület helyrajzi száma,
ib) település neve,
ic) MePAR blokkazonosító,
id) termesztett növény fajtája,
ie) termés mennyisége (t/ha),
if) trágyázott terület mérete (ha),
ig) szerves trágya típusa (kód),
ih) hígtrágya mennyisége (m^3/ha),
ii) istállótrágya kijuttatásának módja,
ij) kijuttatott istállótrágya mennyisége (t/ha),
ik) szerves trágyával kijuttatott N hatóanyag mennyisége (kg/ha),
il) N műtrágya hatóanyag mennyisége (kg/ha),
j) a más gazdálkodónak átadott vagy más gazdálkodótól átvett trágyáról szóló nyilatkozat.

(3) A szervestrágya hasznosítási módjában bekövetkezett változást 30 napon belül be kell jelenteni a talajvédelmi hatóság részére.

(4)[1] A NÉBIH a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint beérkezett adatokat feldolgozza a termőföld használatra vonatkozó kötelező előírások teljes körű adminisztratív ellenőrzése mellett. A NÉBIH az adatokból évenként összesítést készít.

(5)[2] A NÉBIH a (2) bekezdés szerinti adatlapok trágyatárolásra vonatkozó adatait a vízvédelemért felelős miniszter által vezetett minisztérium részére 60 napon belül elektronikus úton megküldi. Az országosan egységes elektronikus adatszolgáltatás formátumát az agrárpolitikáért felelős miniszter a vízvédelemért felelős miniszterrel egyezteti.

(6) Az 1. §-ban meghatározott tevékenységet folytatónak a nyilvántartást, a (2) bekezdés szerint beküldött adatlap másolatát, valamint a talajvédelmi terveket 5 évig meg kell őriznie.

(7)[3] A (2) bekezdés alapján beérkező adatok országos feldolgozásáról és az ezzel összefüggő feladatok ellátásáról az agrárpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Záró és átmeneti rendelkezések

11. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba.
(2)[4]
(3)[5]

1 Megállapította: 93/2015. (XII. 23.) FM rendelet 2. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.
2 Megállapította: 93/2015. (XII. 23.) FM rendelet 2. § (2). Hatályos: 2016. I. 1-től.
3 Módosította: 28/2014. (XI. 25.) FM rendelet 2. § (1) e).
4 Hatályon kívül helyezte: 48/2020. (X. 7.) AM rendelet 3. § a). Hatálytalan: 2020. X. 22-től.
5 Hatályon kívül helyezte: 48/2020. (X. 7.) AM rendelet 3. § a). Hatálytalan: 2020. X. 22-től.

11/A. §[1] A cselekvési programot a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) szerint 2013. szeptember 1-jétől kijelölt nitrátérzékeny területeken a Kr.-ben meghatározott határidők szerint kell végrehajtani.

12. §[2] Ez a rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelv 5. cikk (1), (2), (4), (6) és (7) bekezdésének, valamint II. és III. mellékletének való megfelelést szolgálja.

1. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez[3]

Trágyák átlagos beltartalmi értékei keletkezéskor és kijuttatáskor

Trágyák átlagos beltartalmi értékei keletkezéskor és kijuttatáskor

		A	B	C	D	E	F
1.		Állatfaj, csoport (állatkategória)	A friss trágya (1) N-tartalma [kg/év]	Tápanyagtartalom kijuttatáskor [kg/t]			
2.				Hígtrágya* N	Istállótrágya N	Mélyalom (2) N	P_2O_5
3.	1.	*Szarvasmarha*					
	1.1.	Tejelő tehén 650 kg	125	6,0	6,1	7,8	2,1
	1.2.	Borjú (0-6 hónapig)	12	-	3,8	-	2,4
	1.3.	Üsző (6-12 hónapig)	22	-	-	3,6	2,1
	1.4.	Üsző (12-24 hónapig)	42	-	-	4,2	1,8
	1.5.	Hízómarha (6-12 hónapig)	25	-	-	3,8	1,9
	1.6.	Hízómarha (12-24 hónapig)	45	-	-	5,3	2,0
	1.7.	Hízómarha, anyatehén (> 24 hónap)	51	-	-	3,5	1,7
4.	2.	*Sertés*					
	2.1.	Koca (10 malaccal, 9 kg-ig)	26,5	4,2	3,57	-	2,2
	2.2.	Utónevelt malac (8-35 kg-ig)	3,4	2,35	2,4	-	1,9
	2.3.	Hízó sertések, fiatal koca	12	3,8	5,0	6,8	2,4
5.	3.	*Baromfi*					
	3.1.	1000 db tojótyúk	740	19,0**	-	-	7,2
	3.2.	1000 db brojler	383	-	-	23,0	6,8
	3.3.	1000 db pulyka (14 kg-ig)	1650	-	-	30,6	12,9
6.	4.1.	Juhok (anyajuh 50 kg + szaporulat)	14,8	-	-	9,2	1,9
	4.2.	Juhok (anyajuh 70 kg + szaporulat)	16,7	-	-	7,3	1,7
	4.3.	Kecskék (anyakecske 50 kg + szaporulat)	13,6	-	-	8,2	1,85
	4.4.	Kecskék (anyakecske 80 kg + szaporulat)	15,5	-	-	5,8	1,6
	4.5.	Anyanyúl + szaporulat	5,5	12,0			8,6
	4.6.	Lovak (600 kg)	55	-	11,4	-	2,8

* Talajvédelmi terv alapján meghatározandó kijuttatáskor.
** Tojók ketreces tartásánál keletkező trágya hígítatlan (félszilárd) ürülék

1 Beiktatta: 43/2013. (V. 29.) VM rendelet 2. §. Hatályos: 2013. IX. 1-től.
2 Megállapította: 32/2021. (IX. 22.) AM rendelet 4. §. Hatályos: 2021. X. 7-től.
3 Megállapította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 3. §, 1. számú melléklet. Hatályos: 2013. I. 11-től.

(1) Bélsár és vizelet keletkezéskor
(2) Mélyalmos tartástechnológia során keletkező istállótrágya

2. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez[1]

Szerves trágyák tápanyagtartalmának hasznosulási értékei a kijuttatás évében

Szerves trágyák tápanyagtartalmának hasznosulási értékei a kijuttatás évében

		A	B	C
1.	1.		N %	P_2O_5%
2.	1.1.	Istállótrágya	40	33
3.	1.2.	Hígtrágya	50	70

3. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez

Nitrátérzékeny területen a tápanyag-gazdálkodási számításoknál a főbb növények esetében figyelembe vehető maximális értékek

A)[2] *A tenyészidőszak alatt maximálisan kijuttatható N hatóanyag (kg/ha) főbb szántóföldi növények esetén termőhelyenként a talaj tápanyag-ellátottságának függvényében, átlagos termőhelyenkénti átlagtermésre számolva*

	A	B	C	D
1.	**1. Őszi búza**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	190	170	130
3.	II. barna erdőtalajok	170	155	125
4.	III. réti és öntés talajok	170	155	135
5.	IV. laza és homoktalajok	130	120	110

	A	B	C	D
1.	**2. Kukorica**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	190	170	150
3.	II. barna erdőtalajok	190	160	150
4.	III. réti és öntés talajok	180	160	140
5.	IV. laza és homoktalajok	150	130	120

	A	B	C	D
1.	**3. Őszi árpa**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	160	140	100
3.	II. barna erdőtalajok	150	125	90

1 Megállapította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 4. §, 2. számú melléklet. Hatályos: 2013. I. 11-től.
2 Megállapította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 5. §, 3. melléklet 1. Hatályos: 2013. I. 11-től.

4.	III. réti és öntés talajok	135	110	90
5.	IV. laza és homoktalajok	110	100	80

	A	B	C	D
1.	**4. Napraforgó**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	110	100	80
3.	II. barna erdőtalajok	100	85	70
4.	III. réti és öntés talajok	90	75	50
5.	IV. laza és homoktalajok	75	70	60

	A	B	C	D
1.	**5. Burgonya**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	180	170	160
3.	II. barna erdőtalajok	190	160	150
4.	IV. laza és homoktalajok	180	150	140

	A	B	C	D
1.	**6. Repce**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	190	180	160
3.	II. barna erdőtalajok	180	170	150
4.	III. réti és öntés talajok	170	160	140

	A	B	C	D
1.	**7. Cukorrépa**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	165	150	120
3.	II. barna erdőtalajok	150	130	110
4.	III. réti és öntés talajok	150	130	110

	A	B	C	D
1.	**8. Borsó**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	120	100	80
3.	II. barna erdőtalajok	110	90	70
4.	III. réti és öntés talajok	110	90	70

	A	B	C	D
1.	**9. Szója**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	110	100	80
3.	II. barna erdőtalajok	100	90	75

4.	III. réti és öntés talajok	100	90	80

	A	B	C	D
1.	**10. Silókukorica**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	165	145	125
3.	II. barna erdőtalajok	175	155	135
4.	III. réti és öntés talajok	165	145	125
5.	IV. laza és homoktalajok	145	125	105

	A	B	C	D
1.	**11. Lucernaszéna**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú talajon		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	120	100	70
3.	II. barna erdőtalajok	100	85	70
4.	III. réti és öntés talajok	80	70	60
5.	IV. laza és homoktalajok	80	60	50

	A	B	C	D
1.	**12. Tavaszi árpa**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	110	90	80
3.	II. barna erdőtalajok	110	90	80
4.	III. réti és öntés talajok	100	80	70

	A	B	C	D
1.	**13. Tritikále**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	130	110	100
3.	II. barna erdőtalajok	120	100	90
4.	III. réti és öntés talajok	120	100	90
5.	IV. laza és homoktalajok	120	100	90

	A	B	C	D
1.	**14. Zab**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	190	160	150
3.	II. barna erdőtalajok	180	150	140
4.	III. réti és öntés talajok	160	140	130
5.	IV. laza és homoktalajok	130	110	100

	A	B	C	D
1.	**15. Cirok**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		

2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	250	220	200
3.	II. barna erdőtalajok	160	140	130
4.	III. réti és öntés talajok	190	160	150
5.	IV. laza és homoktalajok	190	160	150

	A	B	C	D
1.	**16. Rozs**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	IV. laza és homoktalajok	100	90	80

	A	B	C	D
1.	**17. Vöröshere**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	II. barna erdőtalajok	100	80	60

	A	B	C	D
1.	**18. Dohány**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	140	120	110
3.	II. barna erdőtalajok	130	110	100
4.	III. réti és öntés talajok	130	110	100
5.	IV. laza és homoktalajok	120	100	90

	A	B	C	D
1.	**19. Fűszerpaprika**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	260	230	220
3.	II. barna erdőtalajok	260	230	220
4.	III. réti és öntés talajok	270	240	230
5.	IV. laza és homoktalajok	240	220	200

	A	B	C	D
1.	**20. Energiafű**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	240	210	200
3.	II. barna erdőtalajok	230	200	190
4.	III. réti és öntés talajok	230	200	190
5.	IV. laza és homoktalajok	190	160	150

	A	B	C	D
1.	**21. Karfiol**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	270	230	210
3.	II. barna erdőtalajok	250	210	190
4.	III. réti és öntés talajok	220	180	170

5.	IV. laza és homoktalajok	180	150	140

	A	B	C	D
1.	**22. Káposzta**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	240	190	170
3.	II. barna erdőtalajok	210	170	150
4.	III. réti és öntés talajok	200	160	140
5.	IV. laza és homoktalajok	200	160	140

	A	B	C	D
1.	**23. Spárga**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	270	250	240
3.	II. barna erdőtalajok	250	230	220
4.	III. réti és öntés talajok	250	230	220
5.	IV. laza és homoktalajok	220	200	190

	A	B	C	D
1.	**24. Paradicsom**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	280	250	230
3.	II. barna erdőtalajok	230	200	190
4.	III. réti és öntés talajok	250	220	200
5.	IV. laza és homoktalajok	230	200	190

	A	B	C	D
1.	**25. Uborka**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	250	240	230
3.	II. barna erdőtalajok	250	240	230
4.	III. réti és öntés talajok	230	220	210
5.	IV. laza és homoktalajok	200	190	190

	A	B	C	D
1.	**26. Görögdinnye**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	290	270	260
3.	II. barna erdőtalajok	280	270	260
4.	III. réti és öntés talajok	280	270	260
5.	IV. laza és homoktalajok	260	250	240

	A	B	C	D
1.	**27. Paprika**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		

2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	240	220	210
3.	II. barna erdőtalajok	230	210	200
4.	III. réti és öntés talajok	200	180	180
5.	IV. laza és homoktalajok	230	210	200

	A	B	C	D
1.	**28. Sárgarépa**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	200	170	160
3.	II. barna erdőtalajok	170	150	140
4.	III. réti és öntés talajok	170	150	140
5.	IV. laza és homoktalajok	170	150	140

	A	B	C	D
1.	**29. Hagyma**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	180	170	160
3.	II. barna erdőtalajok	130	120	110
4.	III. réti és öntés talajok	130	120	110
5.	IV. laza és homoktalajok	160	140	130

	A	B	C	D
1.	**30. Zöldborsó**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	150	120	110
3.	II. barna erdőtalajok	140	110	100
4.	III. réti és öntés talajok	120	100	90
5.	IV. laza és homoktalajok	100	90	80

	A	B	C	D
1.	**31. Zöldbab**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	170	150	140
3.	II. barna erdőtalajok	150	120	110
4.	III. réti és öntés talajok	150	120	110
5.	IV. laza és homoktalajok	130	110	100

	A	B	C	D
1.	**32. Csemege kukorica**			
	termőhelyi kategória	gyenge	közepes	jó
		N ellátottságú		
2.	I. mezőségi talajok (csernozjomok)	270	260	250
3.	II. barna erdőtalajok	260	240	230
4.	III. réti és öntés talajok	260	240	230
5.	IV. laza és homoktalajok	240	230	220

B) Irányszámok a szántóföldi termőhelyek nitrogénellátottságának meghatározásához

Szántóföldi termőhely	KA	Humusz%		
		gyenge	közepes	jó
I.	>42	<2,4	2,4-3	>3
	<42	<1,9	1,91-2,5	>2,5
II.	>38	<1,9	1,9-2,5	>2,5
	<38	<1,5	1,5-2	>2
III.	>50	<2,5	2,5-3,3	>3,3
	<50	<2	2-2,8	>2,8
IV.	30-38	<1	1-1,5	>1,5
	<30	<0,7	0,7-1,2	>1,2

C)[1] *A számított N hatóanyag korrekciója*

	A	B
	A korrekció megnevezése	Módosítás
1.	Egyéves pillangós után az első évben	-30 kg/ha
2.	Kissé gyomos egyéves pillangós után az első évben	-15 kg/ha
3.	Gyomos egyéves pillangós után	0 kg/ha
4.	Évelő pillangós után az első évben	-50 kg/ha
5.	Gyomos évelő pillangós után az első évben	-20 kg/ha*
6.	Évelő pillangós után a második évben (I., II., III. termőhelyen)	-30 kg/ha
7.	Gyomos évelő pillangós után a második évben	0 kg/ha
8.2	Nagytömegű kukoricaszár, napraforgószár és tarlómaradványok időbeni lebontásához és a talaj biológiai feltáró folyamatainak elősegítéséhez szántóföldi termőhelyen	100 kg szárazanyaghoz további 0,8 kg N hatóanyagot lehet adni

(1) V. szántóföldi termőhely: szikes talajok

(2) VI. szántóföldi termőhely: sekély termőrétegű, erodált talajok

4. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez

Irányszámok szántóföldi növények, zöldségfélék, illetve ültetvények átlagos fajlagos tápanyagigényének meghatározásához

A)[3] *A szántóföldön termesztett növények főtermésének és a hozzá tartozó melléktermés N-, P-, K tartalma kg/t*

Növény	N	P_2O_5	K_2O
Őszi búza	27	11	18
Rozs	27	12	26
Őszi árpa	27	10	26
Tavaszi árpa	23	9	21
Zab	28	12	29
Rizs	22	10	20
Kukorica	25	13	22
Szemes cirok	29	10	31
Szudánifű	4,5	1,2	3,5
Cukorcirok	4,2	1,4	3,2
Silókukorica	3,5	1,5	4,0

1 Megállapította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 5. §, 3. melléklet 2. Hatályos: 2013. I. 11-től.
2 Megállapította: 48/2020. (X. 7.) AM rendelet 2. §, 1. melléklet. Hatályos: 2020. X. 22-től.
3 Módosította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 6. §, 4. melléklet 1., 3.

Cukorrépa	3,5	1,5	5,5
Burgonya	5	2	9
Borsó	50	17	35
Zöldborsó	19	5,6	15,2
Szója	62	37	51
Bab	55	25	40
Zöldbab	13	2,8	11,9
Lóbab	52	23	46
Fehér virágú csillagfürt	70	28	37
Sárga virágú csillagfürt	77	21	45
Lucernaszéna	27	7	15
Vöröshere	23	5	20
Napraforgó	41	30	70
Repce	55	35	43
Olajlen	40	13	50
Rostlen	12	6	12
Kender	9	8	16
Seprűcirok	33	37	25
Egynyári szálas zöldtakarmány	2,5	1,2	3,5
Füveshere széna	18	5	20
Egyéb pillangós széna	20	5	15
Rét	17	6	18
Legelő	20	7	22
Lucerna magfogás	55	14,6	12,5
Mustármag	42	22	48
Mustár (fehér, sárga, zöldtakarmány)	4,5	1,4	4,7
Tönkölybúza	21	08	4
Szudánifű (zöld)	4,5	1,2	3,5
Silócirok	4,2	1,4	3,2
Cukorcirok szemes	29	10	31
Vöröshere mag	55	14,6	12,5
Vöröshere (zöld)	5,5	1,3	6
Bíborhere (széna)	17,6-23	3,6-7	11,7-18
Facélia zöld	3,5	1,1	4,5
Vöröscsenkesz mag	18,7-29,2	5,3-7,5	3,4-5,8
Angolperje mag	18,4-24,6	5,1-5,5	6-6,8
Angolperje zöld	4,8	1,6	6,5
Magyar rozsnok mag	3,3	9	1,2
Rétiperje mag	15,8-28,7	5,3-6,9	2,4-3,7
Olaszperje mag	20	10	3
Réti komócsin	23,3	9	11,2
Olajtök	30	37,5	90
Olajretek mag	55	30	48
Olajretek zöld	3,5	1,1	4,5
Köles (fehér, piros, sárga)	16,4	6,5	3,3
Fénymag	22	8	23
Pohánka (hajdina) mag	34	16	40
Szöszösbükköny (őszi) mag	36	11	14
Tavaszbükköny	22	6	20
Lencse (mag)	36	11	14
Szegletes lednek	40	25	45
Csicsóka gumó	2,6	1,4	6,2
Mák	32,3	19,2	8,7
Baltacim (széna)	23-25	4,6-9	13-17
Szeradella zöld	4,5	1,4	4,7
Szeradella mag	35	14,6	12,5
Somkóró (széna)	22	10	22
Borsós csalamádé	5	1,5	6
Csillagfürt (zöld)	5	1,4	4,7
Csillagfürt (mag)	48-70	11-28	14-37
Dohány	30	4	54,5
Tarlórépa	2,5	0,9-1,3	4-6

B) Különböző gyümölcsfajok tápanyagkivonása a terméshez tartozó fanövedék és levélzet beszámításával

Gyümölcsfajok	100 kg termés a talajból kivon		
	N-t kg	P_2O_5-ot kg	K_2O-ot kg
Alma	0,2	0,06	0,3
Körte	0,2	0,06	0,3
Kajszi	0,4	0,13	0,6
Őszibarack	0,3	0,16	0,9
Szilva	0,4	0,15	0,7
Cseresznye	0,5	0,14	0,6
Dió	1,1	0,27	1,7
Mandula	1,5	0,2	2,2
Gesztenye	1,4	0,21	0,8

C)[1] *A zöldségnövények főtermésének és a hozzá tartozó melléktermés N-, P-, K tartalma kg/t*

Növényfaj			
	N	P_2O_5	K_2O
1. Fejes saláta	4.0	1.8	5.0
2. Spenót	5.0	1.6	7.0
3. Sóska (4 évre)	4.8	1.5	6.8
4.a. Fejes káposzta - korai	3.15	1.2	3.9
4.b. Fejes káposzta - középkorai	3.5	1.3	4.3
4.c. Fejes káposzta - kései	3.85	1.4	4.7
5.a. Vöröskáposzta - középkorai	6.0	1.7	7.0
5.b. Vöröskáposzta - kései	6.6	1.9	7.7
6.a. Kelkáposzta - korai	3.6	1.8	4.5
6.b. Kelkáposzta - középkorai	4.0	2.0	5.0
6.c. Kelkáposzta - kései	4.4	2.2	5.5
7.a. Karfiol - korai	4.0	1.6	5.0
7.b. Karfiol - középkorai	4.0	1.6	5.0
7.c. Karfiol - kései	4.0	1.6	5.0
8. Brokkoli	4.1	1.6	6.0
9.a. Karalábé - korai	5.0	4.0	8.0
9.b. Karalábé - középkorai	5.0	4.0	8.0
9.c. Karalábé - kései	5.5	4.4	8.8
10. Bimbós kel	3.3	1.0	3.4
11. Étkezési paprika	2.4	0.9	3.5
12. Paradicsom	2.4	1.0	4.5
13. Csemege kukorica (csőtermés)	10.0	4.0	11.0
14. Gumós édeskömény	2.9	1.3	9.7
15. Uborka	3.0	1.5	4.0
16. Sárgadinnye	3.3	1.2	6.0
17. Görögdinnye	2.4	1.1	5.6
18. Spárgatök	3.7	0.9	4.0
19. Sütőtök	4.2	1.0	6.6
20. Spárga-halványító (15 évre)	30.0	12	36
21. Fűszerpaprika (friss tömegre)	4.8	1.6	6.5
22. Cékla	4.3	1.5	8.0
23. Sárgarépa	4.3	1.8	6.0
24. Petrezselyem	5.0	2.4	6.0
25. Pasztinák	3.8	1.5	5.5
26. Zeller	6.5	2.5	8.0
27. Téli retek	6.0	3.0	5.0
28. Hónapos retek	5.0	2.0	5.0
29. Torma	6.0	2.4	10.2

1 Módosította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 6. §, 4. melléklet 2., 4.

30. Dughagyma	3.4	1.3	4.0
31. Vöröshagyma (dughagymáról)	3.8	1.2	4.2
32. Vöröshagyma (magról)	3.4	0.9	3.5
33. Fokhagyma	4.3	1.6	4.2
34. Póréhagyma	3.2	0.9	3.8
35. Korai burgonya	5.9	2.2	8.0
36. Zöldbab	12.0	4.0	13.0
37. Zöldborsó	16.0	5.6	15.2

5. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez[1]

5.1. Irányszámok az állattartótelepek trágyatároló kapacitásának méretezéséhez

A)[2] Irányszámok a sertéstartó telepek trágyatároló kapacitásának méretezéséhez

Sertés		Trágyatermelés [kg/állatkategória/hét]				Megjegyzés
		Trágyatípus				
Állatkategória	Testtömeg	Kövér hígtrágya(1)	Közepes hígtrágya(2)	Sovány hígtrágya(3)	Istálló-trágya(4)	
Koca + szaporulata	200 kg és max. 9 kg	76	152	228	98	Koca és szaporulata (10 db szopósmalac)
Utónevelt malac	8-35 kg	18	36	54	21	Átlagosan 30-90 napig
Hízó	35-110 kg	32	64	96	35,5	Átlagosan 90-220 napig

Komplex telepre vonatkoztatott adatok					
Trágyatermelés [kg/kocaférőhely/hét]					
Technológia	Víztakarékos technológiák	Moderált vízfelhasználású technológiák	Vízpazarló technológia	Almos tartás esetén mintegy 10% trágyalé tárolókapacitást is figyelembe kell venni	Telep a kocaneveléstől a fiaztatáson át a véghízlalásig
	630	1260	1890	344	

(1) Minimális ürülék hígulás (maximum 1-szeres);

(2) _2-szeres hígulás;

(3) _3-szoros hígulás;

(4) Átlagos 1 kg/nap (0,5-1,5 kg/nap) alomfelhasználással számolva férőhelyenként.

B)[3] Irányszámok a szarvasmarhatartó telepek trágyatároló kapacitásának méretezéséhez

Szarvasmarha		Trágyatermelés [kg/állatkategória/hét]		Megjegyzés
		Trágyatípus		
Állatkategória	Testtömeg	Istállótrágya(1)	Hígtrágya	
Borjú (0-6 hónap)	40-130 kg	55	-	Egyedi, illetve csoportos borjúbokszokban
Üsző (6-12 hónap)	130-310 kg	140	-	Almozott istállóban
Üsző (12-24 hónap)	310-450 kg	230	-	Almozott istállóban
Hízómarha (6-12 hónapig)	180-300 kg	150		Almozott istállóban

1 Megállapította: 55/2009. (IV. 29.) FVM rendelet 4. § (1), 1. számú melléklet. Hatályos: 2009. V. 4-től.
2 Módosította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 7. §, 5. melléklet 2.
3 Módosította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 7. §, 5. melléklet 2.

Hízómarha (12-24 hónapig)	300-420 kg	200		Almozott istállóban
Hízómarha, anyatehén (>24 hónap)	550 kg	340	-	Almozott istállóban
Tejelő tehén (24 hónapnál idősebb)	650 kg	370	140(2)	Almozott istálló + fejőház
Tejelő tehén (24 hónapnál idősebb)	650 kg		340(3) + 140(2)	Kevésalmos istálló + fejőház
Komplex telepre vonatkoztatott fajlagos adatok [kg/tehénférőhely/h				
Tehénférőhely	-	480	140(2)	Teljes, utánpótlást is nevelő telepeknél

(1) Istállótrágya tárolásakor mintegy 2-5%-nyi térfogatú elfolyó trágyalé tárolót is szükséges építeni.

(2) Fejőházi trágyatermelés (ennek tárolását a hígtrágya tárolás szabályaival megegyezően kell megoldani)

- a napi ürülék 8-10%-a, (napi ürülék 40-60 kg/nap/tehén) 3-6 kg/nap/tehén,
- fejőházi víz (amennyiben nem tartalmaz a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2003. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti veszélyes anyagot) (tőgymosó-víz, felmosó-víz/elővárakozó, utóvárakozó, fejőterem/fejőberendezés mosóvize, tejhűtés mosóvize, tisztításhoz használt víz együttesen víztakarékos technológiával 15 liter/nap/tehén,
- fejőházi csurgalékvíz (napi ürülék + fejőházi víz) átlagosan 19 kg/nap/tehén értékkel számolva.

(3) Istállói kövér hígtrágya (>10% SZA)

C)[1] Irányszámok egyes állattartótelepek trágyatároló kapacitásának méretezéséhez

Egyéb állatok		Trágyatermelés [kg/állatkategória/hét](2)		Megjegyzés
Állatkategória	Testtömeg	Trágyatípus		
		Istállótrágya	Hígtrágya	
1000 tojótyúk	_2,2 kg/állat	-	805(1)	Ketreces tartás, csak ürülék (21% SZA)
1000 brojler	_ 2 kg/állat	218	-	Mélyalmos tartásnál, a kitermelt trágyamennyiség alapján
1000 pulykabak	_14 kg/állat	790	-	Mélyalmos tartásnál, a kitermelt trágyamennyiség alapján
1000 pulykatojó	_ 5 kg/állat	330	-	Mélyalmos tartásnál, a kitermelt trágyamennyiség alapján
1000 kacsa	_3,5 kg/állat	1200	-	Mélyalmos tartásnál, a kitermelt trágyamennyiség alapján

1 Megállapította: 87/2012. (VIII. 27.) VM rendelet 22. §, 4. melléklet. Hatályos: 2012. IX. 4-től. Módosította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 7. §, 5. melléklet 2.

1000 liba	_5 kg/állat	1500	-	Mélyalmos tartásnál, a kitermelt trágyamennyiség alapján
Juh (vegyes korcsoport)	50 kg-os anyajuh	30		Anyajuhra vetítve (anyajuh + szaporulat) mélyalmos tartásnál
Juh (vegyes korcsoport)	70 kg-os anyajuh	42		Anyajuhra vetítve (anyajuh + szaporulat) mélyalmos tartásnál
Kecske (vegyes korcsoport)	50 kg-os anyakecske	30		Anyakecskére vetítve (anyakecske + szaporulat) mélyalmos tartásnál
Kecske (vegyes korcsoport)	80 kg-os anyakecske	50		Anyakecskére vetítve (anyakecske + szaporulat) mélyalmos tartásnál
Anyanyúl + szaporulata	4 kg		8,4	Ketreces tartás, trágyagyűjtő aknával
Ló	600 kg	94		Almozott tartás

(1) Trágyaszárításos technológia esetén a trágyamennyiséget a szárazanyag-növekedés arányában korrigálni szükséges (pl. 40% SZA esetén a trágyatermelés értéke 402 kg/1000 állat/hét).

(2) A táblázatban szereplő adatokat az életkor és testtömeg figyelembevételével korrigálni szükséges.

D)[1] A trágyatároló szükséges térfogatának kiszámításához:

1. A trágyatároló szükséges térfogatának kiszámításához az *A)-C)* pontok szerint kilogrammban megadott trágyatermelési értékeket a tényleges térfogattömeg alapján m^3-re kell átszámítani.

2. Amennyiben a termelt trágyáról saját mérési eredmény nem áll rendelkezésre az átszámításhoz az alábbi irányszámokat lehet alkalmazni:

	A	B
	Megnevezés	Érték [kg/m^3]
1.	Hígtrágya <10% SZA tartalom alatt	1000
2.	Hígtrágya > 10% SZA tartalom felett	950
3.	Istállótrágya	550
4.	Mélyalom	800

5.2. Alapkövetelmény a trágyatárolók minimális műszaki paramétereihez

I) Fóliabéléses tározók vagy műanyag bevonattal ellátott tározófelületek:
A tározó bélelésére alkalmazott fóliának
- teljesen vízzárónak,
- a hígtrágya kémiai hatásával szemben ellenállónak,
- egyenletes falvastagságúnak és szilárdságúnak,

1 Megállapította: 147/2012. (XII. 27.) VM rendelet 7. §, 5. melléklet 1. Hatályos: 2013. I. 11-től.

- hajlékonynak, a terhelés hatására deformálódónak,
- a kötéseknél is magas szakítószilárdságúnak,
- és kimagasló UV sugárzásállónak kell lennie.

Trágyatárolók bélelésére ezért csak olyan Építésügyi Műszaki Engedéllyel (ÉME) vagy tanúsítvánnyal rendelkező fóliák, műanyagok, illetve gumi használhatók fel, amelyeknek az állattartó telepek fém vagy földmedencés hígtrágya tárolóiban való alkalmazhatósága, a 20 évet meghaladó elvárt élettartama, UV állósága igazolt. A fóliának „kiváló” osztályú besorolásúnak kell lennie.

II) Beton trágyatárolók (híg- és istállótrágya tározóknál egyaránt)

Betontároló csak
- vízzáró,
- tervezői méretezéssel kiszámított szilárdságú (vastagságú és minőségű),
- szulfátálló

betonból készíthető.

Amennyiben a betontároló előre gyártott elemekből készül, ezen elemekre vonatkozóan rendelkeznie kell az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának szabályairól szóló külön jogszabályban szereplő Megfelelőségi Tanúsítvánnyal vagy Szállítói Megfelelőségi Nyilatkozattal. Ezek hiányában a külön jogszabály szerint az elemek trágyatárolásra való alkalmasságát ÉME vagy ETA (Európai Műszaki Engedély) is igazolhatja.

III) Fém vázszerkezetű, szerelt hígtrágya tárolók

Fém trágyatároló tartályok esetében kiemelt jelentősége van a korrózió elleni védelemnek, az előírt 20 év élettartam biztosításának. A gyártmányhoz felhasznált fém, tartályfal szerkezeti elemek megfelelőségét
- vagy az anyag minősége önmagában,
- vagy a bevonata biztosítja.

A korrózióálló anyagból készített fém tartálylemezek mind a szilárdsági, mind a korrózióállósági feltételt kielégítik. A korrózióálló fémek tulajdonságait a nemzeti és nemzetközi szabványok rögzítik. Nem korrózióálló fémek korrózióállóságát külön felületi műanyag bevonattal kell biztosítani. A felületi műanyag bevonatról, illetve a felhordás technikájáról, a szerkezeti elemek közötti tömítések megfelelőségéről Minőségi Tanúsítvány kiállítása szükséges.

Azon trágyatárolóra, melyek típustervek alapján, különböző méretekben készülő ipari gyártmányok, a gyártóknak a teljes hígtrágya tárolóra, mint késztermékre kell Megfelelőségi Nyilatkozatot biztosítania. Ehhez a gyártónak rendelkeznie kell az összes, szabványokban foglalt tulajdonságoknak való megfelelőséget igazoló dokumentumokkal, a megfelelőséget igazoló akkreditált vizsgálati eredményekkel.

6. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez[1]

---

1 Hatályon kívül helyezte: 48/2020. (X. 7.) AM rendelet 3. § b). Hatálytalan: 2020. X. 22-től.

TARTALOMJEGYZÉK

59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet ---- 1
vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről ---- 1
A rendelet hatálya ---- 1
Értelmező rendelkezések ---- 1
Cselekvési Program ---- 1
Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat kötelező előírásai ---- 2
Adatszolgáltatás és nyilvántartási kötelezettségek ---- 5
Záró és átmeneti rendelkezések ---- 6
1. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez ---- 7
Trágyák átlagos beltartalmi értékei keletkezéskor és kijuttatáskor ---- 7
2. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez ---- 8
Szerves trágyák tápanyagtartalmának hasznosulási értékei a kijuttatás évében ---- 8
3. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez ---- 8
Nitrátérzékeny területen a tápanyag-gazdálkodási számításoknál a főbb növények esetében figyelembe vehető maximális értékek ---- 8
4. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez ---- 14
Irányszámok szántóföldi növények, zöldségfélék, illetve ültetvények átlagos fajlagos tápanyagigényének meghatározásához ---- 14
5. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez ---- 17
6. számú melléklet az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelethez ---- 20